

ŚWIETLIKOWE SPRAWY

...CZYLI ŚWIETLICA SZKOLNA POLECA

Obserwacja świata przyrody wiosną

Pierwsze oznaki wiosny zauważamy na pobliskich drzewach i krzewach. To na nich pojawiają się pączki, z których za jakiś czas rozwiną się liście.. Astronomiczna wiosna rozpoczyna się w momencie równonocy wiosennej i trwa do przesilenia letniego. Równonoc wiosenna, zwana również marcową to sytuacja, w której dzień i noc mają równo po 12 godzin.

Gdzie szukać wiosny? Jak reaguje na nią przyroda? Dlaczego zmieniamy czas z zimowego na letni? I o co chodzi z tą marzanną? Na te i inne pytania odpowiadamy w dzisiejszej ciekawostce.

Z niecierpliwością wypatrujemy ptaków, które spędziły zimę w ciepłych krajach. To prawdziwy sygnał, że nastala wiosna.

Temat tygodnia:

Powrót skrzydlatych przyjaciół

Lasy opuszczają jemiołuszki, gile i czeczotki, które spędzają u nas zimę. Na ich miejsce przylatują ptaki, które wracają z zimowisk według stałego kalendarza powrotów. A pierwsi heroldowie nadchodzących przemian pojawiają się już na przełomie lutego i marca.

Do Polski zaczyna zlatywać coraz więcej ptaków zwiastujących wiosnę. Które ptaki będą pierwsze, a które zawitają do nas jako ostatnie?

Pod koniec marca przy karmnikach ukażą się samiczki bogatek i zięb. Zimą kręciły się tam niemal wyłącznie samce - samice w tym czasie przebywały nad Morzem Śródziemnym. "Panowie" zostali (u zięb to dość nowy obyczaj), by już wczesną wiosną zająć zeszłoroczne rewiry z miejscami do gniazdowania.

Najwięcej ptaków przylatuje jednak w kwietniu. Najwcześniej powracają migranci krótkodystansowi - myszołowy, skowronki, trznadle i potrzescze (zimują we wschodnich landach Niemiec, a przy łagodnych zimach nawet w Wielkopolsce). W razie nawrotu zimy przemieszczą się troszkę na zachód lub przeczekają. Myszołowy mogą kilka dni pogłodować. Skowronki i trznadle znajdą coś dla siebie na polach ozimin. Powracając wcześniej, zastaną w zaawansowanych lęgach te gatunki, które zostały u nas na zimę. Niektóre z nich będą już miały młode, a pisklęta puszczyków nawet wyfruną z gniazd! Młode pojawiają się w gniazdach puchaczy i orzechówek, a nawet u krzyżodziobów, jaja zaś u bielików, kruków i sierpówek.

Które z wiosennych ptaków już udało Ci się zaobserwować?

W TYM TYGODNIU

ALBUM PTAKÓW

WIOSNA, ACH TO TY!

PRACA PLASTYCZNA

WIOSNA TUŻ TUŻ!

Przyroda budzi się do życia

Przedwiośnie jest okresem ogromnego poruszenia w świecie roślin (i zwierząt), bowiem w tym okresie, kiedy słońce zaczyna grać coraz mocniej zaczynają kiełkować i wypuszczać swoje pąki pierwsze rośliny, powoli przygotowując się do kwitnienia.

Kwitnące rośliny cieszą zarówno oczy jak i nosy. Jednak dla osób z alergią to czas szczególnie ciężki. Zwłaszcza, że w powietrzu pocujemy wierzbę, brzozę i topolę. A co ze zwierzętami? Wielkimi krokami zbliża się pierwszy etap rozmnażania. Przykładowo coraz częściej słyszymy kocie miauczenie. Zwierzęta te rozpoczynają właśnie kocie gody, czyli marcowanie – o czym głośno przypominają. Kotka zaczyna miauczeć coraz głośniej nawołując ojca dla swojego potomstwa. Z kolei kocur staje się bardziej agresywny i jest bojowo nastawiony do rywali. Jednak wiosna to nie tylko rozmnażanie, to moment w którym z zimowego snu wybudzają się m.in. borsuki czy niedźwiedzie. Z ciepłych krajów wracają bociany, jaskółki, słowiki i inne ciepłolubne ptaki. Właśnie tak przyroda budzi się do życia!

Jednym ze zwiastunów wiosny są pojawiające się kwiaty – krokusy i przebiśniegi.

Wiosnę czujemy instynktownie. Czują ją też rośliny i zwierzęta. To w naszym klimacie okres największego rozwoju, prawdziwy początek roku.

Sprawdź się! Czy znajdziesz wszystkie podane nazwy kwiatów w wykreślance?

g	h	f				h	e	e								
a	k	t	o	r	k	o	t	s	h							
	k	e	t	e	i	g	a	n								
				p	i											
				r	y	l	i									
				z	m	m	i	z								
				e	e	n	k	l								
				b	t	b	s									
				i	n											
				ś	a				z	f						
r	x															
a	i	l	o	n	g	a	m	n	z	t	u	l	i	p	a	n
k	o	n	w	a	l	i	a	i	y	a	i	n	u	t	e	p
	e	n	a	i	m	u	r	e	r	k	y	r	t	s	a	
		n	a	r	c	y	z	g	h	s	u	k	o	r	k	
			n	a	s	t	u	r	c	j	a	ż	ó	r		
				e	i	n	o	g	r	a	l	e	p			
					m	i	e	c	z	y	k	i				

róża	nasturcja
tulipan	nagietek
stokrotka	astry
krokus	pelargonie
przebiśnieg	mieczyki
narcyz	lilie
magnolia	chryzantemy

ZRÓBMY COŚ DOBREGO

Pomagamy!

Nasz ogród lub balkon może być nie tylko miejscem odpoczynku, ale także ostoją, gdzie ptaki będą przystępować do lęgów. Ważne jednak, aby były w nim miejsca zaciszne, łatwo dostępne poidelko lub oczko wodne i żeby nie polował na ptaki nasz kot.

Co możemy zrobić?

Ptakom można pomóc, wprowadzając całkiem niewielkie zmiany, np. wieszając budki lęgowe, w których ptaki będą mogły bezpiecznie gniazdować, odpocząć poza wzrokiem drapieżników czy ogrzać się w chłodniejsze dni. Budki wieszamy z dala od drapieżników i tak, by były one chronione przed deszczem i słońcem.

Aby zachęcić ptaki do osiedlenia się, w ogrodzie trzeba zadbać o różnorodność: im więcej gatunków roślin kwitnących, tym więcej gatunków zwierząt będzie na nich żerować, i tym więcej ptaków da się przyciągnąć do ogrodu. Warto też sadzić nowe drzewa lub krzewy - cokolwiek, co zmieści się w ogrodzie lub na balkonie, nawet pnącza w doniczkach. Ptakom zapewni to schronienie i miejsce do założenia gniazda, a dodatkowo da im pokarm: owoce i jagody.

Sprawdź się! Czy wiesz, jaki to ptak?

CZY ZNASZ JE WSZYSTKIE?

Wiosenne ptaki

Skowronek: od kiedy możemy delectować się śpiewem skowronków? Już na przełomie lutego i marca. Trudno je zauważyć na polach i łąkach, gdyż są barwy ziemistoszarej i tylko nieznacznie wielkością przerastają wróbla. Skowronki są ściśle związane z krajobrazem rolniczym. Nie bez powodu mówi się, że rolnik wychodzi w pole ze skowronkiem i ze skowronkiem kładzie się spać.

Przyłot **jerzyka** – na przełomie kwietnia i maja – to znak, że już wiosna w pełni. Sylwetka tego ptaka przypomina jaskółkę, ale bliżej mu do kolibra. Dawniej jerzyki gniazdowały w skałach i w lasach. Wraz z rozwojem miast człowiek stworzył tym ptakom dogodne warunki lokalowe, zwłaszcza za sprawą bloków mieszkalnych. Takie obiekty często posiadają stropodachy, które stanowią idealne miejsca do założenia gniazda.

Żuraw: jest jednym z pierwszych zwiastunów wiosny. Ptak ten wraca do Polski na przełomie lutego i marca. Również w maju może się zdarzyć, że usłyszymy nad głowami donośny gardłowy głos zwany klangorem i zobaczymy przelatujący klucz żurawi. Żuraw to najokazalszy i największy z naszych ptaków.

Jaskółki: znane są z tego, że dzięki ich zachowaniu możemy przewidzieć pogodę. Jak mówi mądrość ludowa: gdy jaskółki nisko latają to znaczy, że będzie padało. Z czego to wynika? Jaskółki chwytają owady w locie. W ciepłe, słoneczne dni prądy powietrzne wynoszą owady w górę, z kolei kiedy zbliża się deszcz, zmienia się ciśnienie i wilgotność powietrza, owady nie mogą wzbic się wysoko i szukają schronienia tuż nad ziemią. A jaskółki podążają za owadami – wznosząc się wysoko w górę w słoneczną pogodę, albo nurkując w kierunku ziemi, kiedy zbliża się deszcz.

Zaraz za żurawiami do Polski zaczynają zlatywać **bociany białe** (od drugiej połowy marca). Bociany, które zimę z reguły spędzają w Afryce, w podróż powrotną wyruszają w pierwszej połowie lutego. Ich powrót trwa około sześciu tygodni. Z reguły boćki wracają do tego samego gniazda – po przylocie zaczynają je remontować i poprawiać. Nie czekają jednak na powrót dawnego partnera. Jeśli ten zjawi się zbyt późno, w gnieździe może już nie być dla niego miejsca.

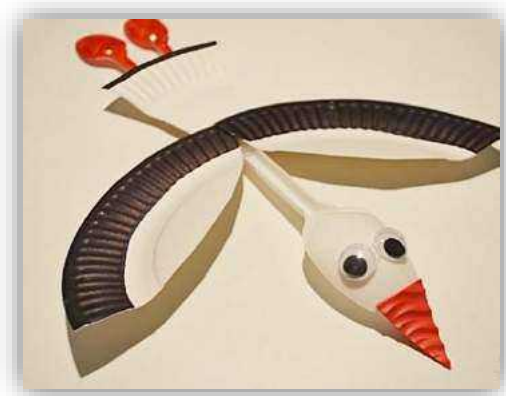
Wczesnym zwiastunem wiosny jest także **czajka**, która już w marcu przylatuje na łęgowiska. Zdarza się, że czajki w Polsce można spotkać już pod koniec lutego. Czajkę rozróżnić można po charakterystycznym czubku oraz biało-czarnym ubarwieniu. Niestety, czajka jest coraz bardziej nieobecna. Przyczyną jest intensyfikacja rolnictwa – mechanizacja i chemizacja w rolnictwie, drapieżnictwo lisów, psów, kotów, wron czy srok przyczynia się do stałego spadku liczebności tych wspaniałych ptaków.

Sprawdź się! Gdzie ukryliśmy jerzyka?

ZRÓB TO SAM!

Praca plastyczna BOCIAN

Co będzie potrzebne: papierowy talerzyk, 3 plastikowe łyżeczki, czarny mazak (lub farbka), klej i nożyczki. Popatrz na załączone zdjęcia i...zrób to sam! 😊

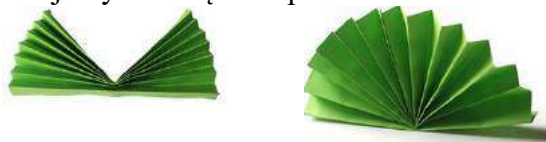
Praca plastyczna – wiosenny bukiet

Do wykonania tej pracy potrzebujesz arkusza zielonej kartki w formacie A4 oraz kilka kolorowych ścinków, z których zrobisz kwiaty. Do tego nożyczki, klej, ołówek i czarny pisak / mazak (do zaznaczenia konturów).

Krok 1: Zieloną kartkę składamy w harmonijkę:

Krok 2: Harmonijkę zginamy w połowie i skleamy wewnętrzne paski:

Krok 3: Z kolorowego papieru wycinamy kwiaty (np. konwalie, tulipany), poprawiamy kontury:

Krok 4: Wycięte kwiaty przyklejamy na „wachlarzyk”:

G o t o w e !

Wiosenne przysłowia:

A po lutym marzec spieszy, koniec zimy wszystkich cieszy!
Gdy dzika gęś w marcu przybywa, wtedy ciepła wiosna bywa.
Choć już w kwietniu słońko grzeje, nieraz pole śnieg zawieje.
Jak przygrzeje słońko, przyjdzie kwiecień łąką.

Sprawdź się! Jakie znasz inne wiosenne przysłowia?

Sprawdź się! Zgadniesz, o co chodzi? 😊

Nie ma lepszej lotniczki
Ogon niczym nożyczki
Lepi gniazdo pod strzechą,
Jest dla ludzi pociechą,
W powietrzu toczy kółka,
Kto to taki?...

Gdy się schowa za chmury,
Świat się staje ponury.
A weselej na świecie,
Kiedy śmieje się z góry.

Jak się nazywa ta pora roku,
Gdy się zielenić zaczyna wokół?
Skowronek nad polem śpiewa,
Kwiaty forsycji kwitną na drzewach.

Przysiadły na topoli, stare gniazdo poznały,
Dzieciom na powitanie
O wiosnie klekotały.

